

Et langt skritt nærmere ny revisorlov fra nyttår

Finanskomiteen på Stortinget har avgitt sin innstilling om ny revisorlov. Vi kan forvente at en ny lov er endelig vedtatt i løpet av november. Da tyder alt på at loven vil bli satt i kraft fra 1. januar 2021.

Cand.jur.
Espen Knudsen
Fagsjef rammebetingelser i
Revisorforeningen

Finanskomiteen slutter seg i all hovedsak til Regjeringens lovforslag

På to punkter går imidlertid Finanskomiteen inn for andre løsninger:

1. Finanskomiteen går inn for reell likestilling mellom praksis fra kommunal og privat revisjon som grunnlag for godkjenning som statsautorisert revisor, og at regler om dette fastsettes i forskrift. Dette betyr at praksis fra offentlig revisjon skal kunne oppfylle alle de tre årene med praktisk opplæring som kreves for å få revisorgodkjenning.
 - Regjeringens forslag var å videreføre at inntil to av tre år av praksistiden kan være fra offentlig revisjon.
2. Finanskomiteen «ber regjeringen sikre overgangsordninger som gjør at kandidater med bachelorgrad som er inne i et praksisløp med sikte på godkjenning som statsautorisert revisor etter dagens regler, blir ivaretatt». Det antas å ligge i dette at godkjenning som statsautorisert revisor skal gis til personer som ved lovens ikrafttredelse oppfyller utdanningskravene for å bli registrert revisor i den gjeldende loven og på dette tidspunktet har påbegynt praksisperioden. Forut-

setningen må være at de innenfor en viss tid søker om godkjenning etter å ha oppfylt kravene til praktisk opplæring i den nye loven. Finanskomiteen har ikke uttalt seg nærmere om hvor lang denne overgangsperioden skal være.

- Finansdepartementet tok ikke stilling til dette i lovproposisjonen, men varslet at de ville vurdere nærmere hvordan en overgangsordning for denne gruppen skulle utformes.

Sentrale endringer i ny revisorlov

Godkjenning av revisorer – revisortittel

Det vil heretter kreves en mastergrad i regnskap og revisjon for å få revisorgodkjenning. Statsautorisert revisor blir eneste revisortittel. Dagens registrerte revisorer blir statsautoriserte revisorer fra loven trer i kraft.

Finanskomiteen har bedt Regjeringen sikre overgangsordninger som gjør at kandidater med bachelorgrad i regnskap og revisjon (BRR) som er inne i sitt praksisløp, får godkjenning. Ordlyden er ikke veldig presis, men det antas å ligge i dette at bachelorkandidater som ved lovens ikrafttredelse er inne i sitt praksisløp, skal godkjennes som statsautorisert revisor. Det er per oktober 2020 ikke bestemt hvor lang overgangsperioden for BRR-kandidater vil bli.

Etterutdanning

Du kan fritt velge emner for etterutdanning, så lenge etterutdanningen er innenfor fagkretsen for en mastergrad i regnskap og revisjon. Det stilles ikke lenger krav om et visst antall timer etterutdanning innenfor enkeltemner. I tillegg til totalt antall timer må du nå kun passe på at du har tilstrekkelig etterutdanning innenfor emnene finansregnskap, revisjon, verdsettelse og analyse, skatte- og avgiftsrett og foretaksrett.

Alle godkjente revisorer må oppfylle kravene til etterutdanning. Det gjelder selv om du ikke har oppdragsansvar.

Antallet etterutdanningstimer øker fra 105 til 120 timer for hver treårsperiode. Hvis du er oppdragsansvarlig revisor, må du innen utløpet av 2021 ha 120 timer etterutdanning for perioden 2019 – 2021. Hvis du ikke er oppdragsansvarlig revisor, må du oppfylle kravene til etterutdanning innen utløpet av 2023 og uansett før du kan påta deg oppdragsansvar.

Revisjonsberetningen

Uttalelsen i revisjonsberetningen om årsberetningen utvides. Uttalelsene om årsberetningen inneholder de opplysningene som skal gis i henhold til loven og om konsistens med årsregnskapet, skal nå omfatte hele årsberetningen, inkludert miljøopplysninger og likestilling mv.

Revisor må også angi, basert på kunnskapen opparbeidet gjennom revisjonen av årsregnskapet, om det er avdekket vesentlig feilinformasjon i årsberetningen og i tilfelle opplyse om arten av slik feilinformasjon.

Uttalelsen om bokføring (registrering og dokumentasjon) fjernes.

«30.6-beretningen» fjernes. Dvs. at det ikke lenger blir krav om å avgi revisjonsberetning også når det ikke foreligger noe årsregnskap.

Du må ikke lenger opplyse i revisjonsberetningen om det er avholdt pliktig møte mellom styret og revisor.

Skriftlig kommunikasjon til styret

Den gjeldende bestemmelsen om å sende nummererte brev i nærmere bestemte tilfeller, erstattes av et krav om å kommunisere skriftlig til styret om alle forhold som er fremkommet ved revisjonen og som styret bør gjøres kjent med for å kunne ivareta sitt ansvar og oppgaver.

Den skriftlige kommunikasjonen skal nummereres, men brevformen er ikke lenger et krav.

Revisor skal angi i den skriftlige kommunikasjonen hva forholdet gjelder, og hvilke konsekvenser det vil ha for revisjonen hvis forholdet ikke følges opp. Revisor skal se etter at de kommuniserte forholdene er behandlet i styret.

Uavhengighet

Det innføres helt nye uavhengighetsregler i tråd med EUs revisjonsdirektiv. I hovedsak vil de nye reglene lede til de samme konklusjonene som i dag, men uavhengighet må vurderes ut fra en ny angrepsvinkel med vekt på risikoer for svekket uavhengighet. Det blir mer omfattende krav til å identifisere og dokumentere forhold som kan utgjøre en risiko for revisors uavhengighet.

Kretsen av nærstående begrenses vesentlig i den nye loven. Denne omfatter nå bare personer i samme husstand – ektefelle/samboer og hjemmeboende barn.

Oppbevaringstid

Oppbevaringstiden på oppdragsdokumentasjon reduseres fra ti til fem år.

Virksomhetskrav – kvalitetsstyring og risikostyring

Det innføres mer omfattende regler om kvalitets- og risikostyring i den nye revisorloven. En ny lovbestemmelse om organisering av virksomheten og kvalitetsstyring presiserer en rekke krav til revisjonsforetaket.

Revisjonsforetak må ha kvalitetsrutiner som dekker:

- Uavhengighet
- Kompetanse og kapasitet
- Kompetansutvikling/ opplæring, mv.
- Oppdragsutførelsen
- Oppfølging av medarbeidere, intern oppdragskontroll, mv.
- Håndtering av alvorlige hendelser/ avvik
- Registrering av overtredelser og klager
- Utkontraktering
- Lønn og overskuddsdeling

Det skal være en systematisk evaluering av kvaliteten og utbedring av eventuelle svakheter. Det innføres et nytt krav om registrering av overtredelser av bestemmelser i revisorloven og skriftlige klager på revisjonsoppdrag.

Risikostyringsforskriften som gjelder for de fleste foretak som Finanstilsynet fører tilsyn med, skal gjelde også for revisjonsforetak. Det vil gjelde forenklede krav for alenepraktiserende revisorer.

Sanksjoner – overtredelsesgebyr og ledelseskantene

Finanstilsynet får mulighet til å sanksjonere brudd på revisorloven med overtredelsesgebyr (bøter) og ledelseskantene

(forbud mot å ha ledende stilling i revisjonsselskap i inntil tre år).

Finanstilsynet kan ilegge en godkjent revisor et overtredelsesgebyr på inntil fem millioner kroner og et revisjonsselskap et gebyr på inntil ti millioner kroner eller to prosent av omsetningen.

Revisjonsforordningen – særlige krav ved revisjon av foretak av allmenn interesse

EUs revisjonsforordning skal gjelde som lov i Norge fra ikrafttredelsen av ny revisorlov. Forordningen krever at:

- Foretak av allmenn interesse skal bytte revisjonsselskap minst hvert tiende år (firmarotasjon). Perioden kan utvides til 20 år etter en anbudsprosess.
- Det blir forbudt for revisor å yte visse tjenester, blant annet skatterådgivning, til klienter som er foretak av allmenn interesse.
- Det settes et tak på hvor stor andel andre tjenester enn revisjon kan utgjøre av revisjonshonoraret. Andelen er satt til 70 prosent over tre år.
- Revisjonsberetningen er mer omfattende.
- Revisjonsutvalget får utvidede oppgaver. Det skal blant annet forhåndsgodkjenne alle tjenesteytelser fra foretakets revisor. Revisor skal utarbeide en egen årlig tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Oversikt på nett om ny revisorlov

Vi har en egen oversikt på nett om ny revisorlov som både gir god oversikt over den nye loven og de viktigste konsekvensene, se: revisorforeningen.no/fag/ny-revisorlov/

Overgangsvirkninger

Vi er i dialog med Finansdepartementet og Finanstilsynet om overgangsvirkningene ved ikrafttredelsen av ny revisorlov. Vi vil informere om dette på Revisorforeningens nettsider så snart vi har fått dette avklart.